

**GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG
ALGEMEEN BESTUUR
14 oktober 2016**

Agendapunt 8

Bekostiging JGZ maatwerk 0-4 naar bekostiging conform basispakket JGZ

Inleiding

In het Basispakket JGZ, ingegaan op 1 januari 2015, staat beschreven wat onder verantwoordelijkheid van de gemeenten voor de jeugdgezondheidszorg (JGZ) beschikbaar moet zijn voor elk gezin en iedere jeugdige.¹ De uitvoering van het Basispakket wordt nader uitgewerkt in het Landelijk Professioneel Kader (LPK, oktober 2015).²

Met de invoering van dit Basispakket is het onderscheid tussen het uniform deel en het maatwerkdeel komen te vervallen. De onderdelen van het maatwerk JGZ 0-4 zijn niet verdwenen, maar zijn opgenomen in het Besluit publieke gezondheid of in de Jeugdwet. Onder de noemer maatwerk JGZ 0-4 werd tot 2016 een aantal activiteiten van de JGZ bekostigd. Aangezien het onderscheid tussen uniform deel en maatwerkdeel formeel niet meer bestaat is het van belang de afspraken omtrent de bekostiging van het maatwerk-deel JGZ 0-4 te herijken.

Deze notitie begint in deel A met een overzicht van wat veranderd is met de komst van het Basispakket JGZ. Ook staat in dit deel de kern beschreven van het Basispakket JGZ sinds 1 januari 2015. Daarna wordt in deel B geschetst wat deze verandering betekent voor de Groninger gemeenten voor de oude maatwerktaken. Tenslotte volgt in deel C een voorstel over hoe de bekostiging van het JGZ-maatwerk 0-4 naar bekostiging conform het Basispakket JGZ vanaf 2016 kan plaatsvinden.

DEEL A Wat is veranderd door de komst van het Basispakket JGZ?

In het Basispakket JGZ is het onderscheid tussen het uniforme deel (aangeboden aan alle jeugdigen) en het maatwerkdeel (afgestemd op de specifieke zorgbehoeften van de jeugdigen alsmede op lokale of regionale demografische en epidemiologische gegevens) komen te vervallen.³ De onderdelen van het maatwerkdeel zijn niet verdwenen maar zijn geïntegreerd in het Basispakket. Ze zijn als volgt verdeeld:

In het Basispakket JGZ (WPG, 2015) is opgenomen:

- het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding;
- een structureel aanbod voor jongeren vanaf 14 jaar, het zgn. contactmoment voor adolescenten;
- (beleids-) advisering over collectieve maatregelen/activiteiten op basis van analyse van verkregen gegevens.
- groepsactiviteiten gericht op gezondheidsbevordering (WPG)

¹ Het Basispakket is in 2015 vernieuwd om beter te kunnen aansluiten bij nieuwe maatschappelijke inzichten en maatschappelijke ontwikkelingen.

² Een uniform JGZ pakket met één afspraken-schema voor alle kinderen is met de komst van het Basispakket (en LPK) verleden tijd geworden.

³ Daarnaast is de leeftijdsgrens van de JGZ gesteld op 18 i.p.v. 19 (0 tot 18), zodat deze gelijk loopt met die van de jeugdhulp.

In de Jeugdwet (2015) is opgenomen:

- het uitvoeren van specifieke programma's of (groeps)activiteiten⁴ na signalering van risico's of problemen en waar samenhang met de activiteiten uit het jeugddomein van belang is.

Het Basispakket JGZ omvat sinds 1 januari 2015 de volgende activiteiten:

- **systematisch volgen** van de lichamelijke, psychosociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren;
- **beoordelen van de ontwikkeling** in relatie tot de sociale, pedagogische en fysieke omgeving van de kinderen en jongeren en het gezin waarin ze opgroeien;
- **tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen**;
- **geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding**, individueel of in groepen, gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren;⁵
- **ontzorgen en normaliseren** door het geven van voorlichting, advies en ondersteuning of door het voeren van enkele gesprekken om ouders en jongeren te ondersteunen en gerust te stellen, indien nodig;
- **beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen**;
- **samenwerken** met professionals uit onderwijs, voorschoolse voorzieningen, jeugdhulp, verloskundigen, kraamzorg, huisartsen en andere curatieve zorgverleners, buurtteams/wijkteams en andere relevante partijen;⁶
- **adviseren** van gemeenten en scholen over collectieve maatregelen/activiteiten op basis van analyse van verkregen gegevens.

DEEL B Wat betekent de verandering in het Basispakket JGZ voor de Groninger gemeenten?

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de taken die GGD Groningen in het kader van het maatwerkbudget JGZ 0-4 uitvoerde:

Activiteit op basis van het maatwerkbudget JGZ 0-4	% activiteit op totaal
<i>Vierde en vijfde huisbezoek</i> (Voor de categorie aandachtskinderen is een 4 ^e en 5 ^e huisbezoek mogelijk)	Ca 45%
<i>Samenwerkingsverbanden</i> (Overleg door de JGZ met ketenpartners binnen het sociale domein)	Ca 37%
<i>Groepsactiviteiten</i>	Ca 18%

Met deze maatwerkactiviteiten was in 2015 een budget van € 604.000 gemoeid.

⁴ Deze activiteiten worden in principe niet aan alle jeugdigen aangeboden.

⁵ De onderwerpen waarop de voorlichting en het advies zijn gericht staan beschreven in het besluit publieke gezondheid (artikel 6). Er zijn onderwerpen toegevoegd zoals overgewicht, kindermishandeling (waaronder vrouwelijke genitale verminking en shaken baby syndroom), internetgebruik en gameverslaving.

⁶ Dit is zowel van belang voor het signaleren als voor het kunnen bieden van goede en snelle zorg en ondersteuning.

Toelichting op de tabel

Vierde en vijfde huisbezoek

Het vierde en vijfde huisbezoek worden uitgevoerd in het kader van ontzorgen en normaliseren. Daarnaast geeft het de JGZ-professionals meer ruimte om goed te kunnen beoordelen of (extra) hulp of zorg nodig is. Het Basispakket JGZ voorziet niet in deze extra dienstverlening (daarin wordt uitgegaan van max. drie huisbezoeken).

Samenwerkingsverbanden

Als gevolg van de ontwikkelingen in het sociale domein neemt het belang van een goede aansluiting tussen de JGZ-professionals met professionals uit onderwijs, voorschoolse voorzieningen, jeugdhulp, verloskundigen, kraamzorg, huisartsen, curatieve zorgverleners, buurtteams en andere relevante partijen steeds meer toe. Deze ontwikkeling vergt vanuit de JGZ de nodige inzet. Het beroep op de JGZ-professionals voor deelname in intercollegiale overlegvormen blijft toenemen, zodat dit tijdsbeslag de komende periode naar verwachting verder zal groeien.

Groepsactiviteiten

Zoals aangegeven behoort het uitvoeren van specifieke programma's of (groeps)activiteiten na signalering van risico's of problemen sinds 1 januari 2015 niet meer tot de kerntaken van de JGZ (deze vallen nu onder de Jeugdwet).

In de afgelopen periode is gebleken dat er minder vraag is naar GGD-groepsactiviteiten in de vorm van themabijeenkomsten of korte cursussen. Er vinden wel groepsactiviteiten plaats veelal lokaal geïnitieerd en georganiseerd door CJG of wijkteams.

DEEL C Voorstel nieuwe bekostiging

Voorstel is om de maatwerk-middelen voor de posten *samenwerkingsverbanden* en *vierde en vijfde huisbezoek* te continueren, aangezien deze niet in het Basispakket zijn 'gedekt' en in een structurele behoefte voorzien.⁷ Tevens wordt voorgesteld om de middelen die voorheen voor "groepsactiviteiten" werden ingezet, vanaf 2016 deels in te zetten ter compensatie van de toegenomen tijdsinvestering op samenwerkingsverbanden en deels voor de ontwikkeling en implementatie en beheer van een JGZ-app.

De JGZ GGD Groningen werkt aan een meer eigentijdse manier van contact en voorlichting, ondermeer met introductie van een JGZ-app. Deze app gaat de ouders/verzorgers nog meer centraal stellen in de dienstverlening van de JGZ. Zo kunnen ouders onder andere aangeven welke inhoudelijke onderwerpen centraal moeten staan in het contact, krijgen ze inzage in dossieronderdelen en toegang tot gevalideerde informatie. Het geheel is conform de privacyregelgeving vormgegeven. Tevens zal nader gekeken worden naar de mogelijkheden om via de app de huidige contactmomenten deels te vervangen of vorm te geven via de inzet van digitale methodes. Planning is dat de JGZ-app in het najaar 2016 op proef wordt ingevoerd en vanaf 2017 structureel. Zowel aan ontwikkeling als 'abonnement' zijn kosten verbonden.

⁷ Hierbij moet worden opgemerkt dat, in het verlengde van de flexibilisering en de ruimte die het LPK geboden heeft, de vorm waarin de extra zorg voor de groep aandachtskinderen wordt gegoten lang niet meer altijd een huisbezoek zal zijn. Er is extra tijd nodig voor die kinderen en gezinnen die met de zorg vanuit het Basispakket onvoldoende ondersteund worden maar waarbij overdracht naar duurdere vormen van hulpverlening kan worden voorkomen. Dat kan zijn in de vorm van een huisbezoek maar dat kan ook op andere manier.

Het bovengenoemde voorstel in tabelvorm:

Nieuwe bekostiging maatwerkbudget JGZ 0-4	% activiteit op totaal
<i>Vierde en vijfde huisbezoek</i> (Max 3 huisbezoeken vallen onder het Basispakket, voor de categorie aandachtskinderen is een 4 ^e en 5 ^e huisbezoek mogelijk).	Ca 45%
<i>Samenwerkingsverbanden</i> (Overleg van JGZ-professionals met ketenpartners binnen het sociale domein)	Ca 45%
<i>Ontwikkeling, implementatie en beheer JGZ-app</i>	Ca 10%

Voorstel is de met deze activiteiten gemoeide middelen volgens de oude afspraken, een vastgeklit bedrag voor het maatwerk JGZ 0-4, voor 2016 bij gemeenten in rekening te brengen (tabel 1). We willen graag naar een uniforme werkwijze ten aanzien van de bekostiging JGZ. Begin 2017 komen we hiervoor met een voorstel in het bestuur PG&Z.

Het Algemeen Bestuur PG&Z besluit:

- *De activiteit groepsvoorlichting na signalering van risico's te elimineren uit het Basispakket, gelet op de nieuwe regelgeving in WPG en Jeugdwet;*
- *Voor 2016 het maatwerk JGZ 0-4 te incasseren aan de hand van een vastgeklit bedrag (tabel 1) met terugwerkende kracht per 1-1-2016.*

Tabel 1: Vastgeklikt bedrag maatwerk JGZ 0-4 voor 2016

	4e en 5e huisbezoek:	Deelname aan netwerken:	JGZ app:	Bedrag Totaal
Appingedam	€ 5.735	€ 5.735	1.274	€ 12.744
Bedum	€ 5.621	€ 5.621	1.249	€ 12.491
Bellingwedde	€ 4.216	€ 4.216	937	€ 9.368
De Marne	€ 4.854	€ 4.854	1.079	€ 10.787
Delfzijl	€ 12.548	€ 12.548	2.788	€ 27.884
Eemsmond	€ 8.463	€ 8.463	1.881	€ 18.807
Groningen	€ 86.151	€ 86.151	19.145	€ 191.447
Grootegast	€ 6.419	€ 6.419	1.427	€ 14.265
Haren	€ 7.345	€ 7.345	1.632	€ 16.323
Hoogezand S.	€ 21.014	€ 21.014	4.670	€ 46.698
Loppersum	€ 5.685	€ 5.685	1.263	€ 12.633
Marum	€ 5.301	€ 5.301	1.178	€ 11.781
Menterwolde	€ 6.164	€ 6.164	1.370	€ 13.697
Oldambt	€ 18.332	€ 18.332	4.074	€ 40.737
Pekela	€ 6.483	€ 6.483	1.441	€ 14.407
Slochteren	€ 7.345	€ 7.345	1.632	€ 16.323
Stadskanaal	€ 15.385	€ 15.385	3.419	€ 34.188
Ten Boer	€ 3.928	€ 3.928	873	€ 8.729
Veendam	€ 15.042	€ 15.042	3.343	€ 33.427
Vlagtwedde	€ 6.643	€ 6.643	1.476	€ 14.762
Winsum	€ 7.569	€ 7.569	1.682	€ 16.820
Zuidhorn	€ 10.092	€ 10.092	2.243	€ 22.427
Eindtotaal	€ 278.466	€ 278.466	€61.882	€ 618.814

NB: met de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Hoogezand en Slochteren zijn reeds afspraken gemaakt t.a.v. maatwerk JGZ 0-4. Aan deze gemeenten wordt geen aanvullende financiering gevraagd.